

קשר בין פחיתת פעילות קטלז לבין תמותת רקמה, בפרי
לימון מודבק ב- *Phytophthora citrophthora*

מ. שיפמן-נדל

אליהו כהן

מינהל המחקר החקלאי, מרכז וולקני

הפטרייה *Phytophthora citrophthora* המחוללת ריקבון חום
בפרי הדר, נפוצה מאד בארץ. חקרנו את השינויים הפיסיולוגיים
השונים החלים בפרי הנגוע בפטרייה זו; אך בהרצאה זו נעסוק
רק בפעילות של האנזים קטלז.

בקליפת פרי בריא נמצאה פעילות מרובה של האנזים קטלז.
עם התפתחות ריקבון - הלכה ופחתה, ולעומתה עלתה רמת H_2O_2 .
בתום תקופת האינקובציה, כשהופיעו כתמי ריקבון, היתה רמת
 H_2O_2 בגרם קליפה ב-0.28 מ"ג יותר מכפי שבפרי בריא.
כשרמת H_2O_2 הגיעה, במקום המודבק בקליפה הנגועה, ל-0.64
מ"ג בגרם קליפה, מתו תאי הפתוגן וגם רקמת הפונדקאי כעבור
7 - 10 ימים. הזרקה של מי חמצן לפרי בריא הביאה לידי
הופעת כתם חום, דומה לזה המופיע בפרי נגוע בפטרייה
P. citrophthora. בתנאי מעבדה הוספה של 0.50 מ"ג H_2O_2
לגרם PDA גרמה תמותת הפטרייה, והוספה של כמות
קטנה מזו גרמה עיכוב צמיחתה.